

[Teichert.]

rådighed til køb af jord til kolonihaver. Der er stadig et betydeligt behov for jord til dette formål, men de senere års udvikling med de store prisstigninger og den meget stærke udvikling, navnlig i Københavns-området, har bevirket en vis usikkerhed i kommunalbestyrelsernes stilling til dette spørgsmål. Man er stadig overordentlig venligt stemt, når det drejer sig om oprettelse af kolonihaver, men man er yderst betænkelig ved, at staten som hidtil, når et areal er købt, genafhænder dette areal til en haveforening, der får udstedt skøde og så forrenter og afdrager købesummen i løbet af 20 år. Man er bange for, at sådanne kolonier fremover skal lægge sig hindrende i vejen for byudviklingen, og man er derfor de sidste år gået over til, at nyerhvervede arealer forbliver i statens eje og bortlejes på et til formålet passende åremål.

Dette har fundet udelt tilslutning i statens jordlovsudvalg, landbrugsministeriet, boligministeriet, fredningsplansudvalgene og kommunerne; men det har så til gengæld skabt et andet problem. Det har hidtil været sådan, at når haveforeningen fik skøde på jorden, blev der bag ved jordkøbslånet optaget bank- eller sparekasselån med kommunegaranti til etablering af vandforsyning, vejanlæg o. s. v., og kommunerne fik andenprioritets panteret i jorden. Denne mulighed er imidlertid ikke til stede, når staten stadig ejer jorden og der kun er oprettet lejemål. Spørgsmålet er da, om man ikke under udvalgsbehandlingen af dette lovforslag kan finde frem til en ordning, hvorefter det bliver jordfonden som den egentlige jordejer, der finansierer dette nødvendige arbejde eller yder denne garanti. Der kan ikke være nogen som helst risiko forbundet hermed, da der jo samtidig sker en betydelig værdiforøgelse. Der er stadig et stort behov for disse haver, ikke mindst blandt storbyens familier med børn, der ønsker at føle lidt jord under neglene, men også blandt byens gamle, der tilbringer meget af sommeren i disse haver. Sagen skulle derfor nødig standses af formaliteter, hvorfor jeg kun kan udtrykke ønsket om en løsning.

Med dette par bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse i det høje ting.

Niels Eriksen: Jordpolitikken er jo stærkt i forgrunden i denne tid, og det har mange årsager. De dårlige økonomiske vilkår, som landbruget snart i mange år har levet under, har bevirket mange ting; det har bl. a. bevirket en stærk flugt af unge landmænd over til andet erhverv. Disse unge landmænd havde ikke tillid til, at de fremover virkelig kunne få et passende økonomisk udbytte ved at drive landbrug. Antallet af mandlige medhjælpere i landbruget ligger nu på under 100.000; det er mindre end $\frac{1}{3}$ af, hvad det var før krigen. Tendensen til flugt fra landbruget er stærkt stigende. I fjor forlod over 20.000 unge landbruget, og jeg vil tro, at tallet ikke bliver mindre i det år, vi er inde i.

Også på anden måde kommer den fallende interesse blandt de unge til udtryk. Jeg tænker på landbrugsskolerne, der i vinter er meget sparsomt besøgt. Der er nogle landbrugsskoler, der kun har ganske få elever. Ved de kommende generationsskifter — de generationsskifter, som stadig finder sted; man regner med, at der her i landet finder 6.000-7.000 generationsskifter sted pr. år — skal der bruges et tilsvarende antal unge til afløsning. Udregninger, der er foretaget, viser, at måske ikke engang halvdelen af disse unge er til rådighed for denne opgave i de kommende år.

Vi hører jo også fra steder i Jylland, at begrebet ødegårde er ved at vise sig. Vi hører, at der er vanskeligheder ved efter et dødsfald at sælge småbrug, og det gælder næsten alle steder i landet. Disse vanskelige forhold giver sig udslag på mange måder. Det drejer sig jo ikke blot om mandlig afvandring fra landbruget; der er heller ingen unge piger, der ønsker at være ude i landbruget, ikke i større omfang i alt fald. Jeg hørte i dag, at der i et enkelt lille sogn i Jylland sad 31 enlige landmænd på deres ejendomme uden at have nogen kvindelig medhjælp.

Det er de nøgne kendsgerninger, som må danne baggrund for vor stillingtagen til det lovforslag angående udlån til statshusmandsbrug, som nu er til behandling.

Vi ved alle, at vi her i vort land i øjeblikket befinder os i en alvorlig økonomisk situation, og vi ved også, at for at vort erhvervsliv skal kunne klare sig, skal der investeres. Men vi skulle også gerne undgå